

Шумагисезул гъаракъ

Гопос
Шумагы

2020 соналъул 10 апрель Рuzман №18 (7615) Газета бахъизе байбихъана 1937 соналъул 1 декабралда Багъа 8 гъурущ 12+

ШУМАДА РАЙОНАПЪУП ГАЗЕТА - ЦУМАДИНСКАЯ РАЙОННАЯ ГАЗЕТА

Дагъистан Республикаялъул БетIер В. Васильевасул

ХИТIАБ

Гъединал гадамалги, гIорхъолъа борчIараб ахIвал-хIалалде дандеIеялъул низам лъазабурабIан заманаялъ, чIезе ккола рокъоса къватIире рахъинчIого.

Улкаялъул президент Владимир Путинцаги РФялъул хIукуматалги батIи-батIиял тадбирал гIоритIулел руго унти гIибитIизе бичангугIиялъул мураддалда. Федералияб бюджеталдаса бичан буго гъел тадбиразе хIажатаб гIарацги. Аслияб масъала буго - унти цоцазухъе къеялъе нух къай.

Нужер щивасада бичIчIизе ккола: батIи-батIиял гадамазулгун бухъенал гъарулеб мехалда, гъелгун дандIивалдеб заманалда кIудияб хIинкъи буго нужго унтиялъул гуребги, нужедаса унти гIисиназдегун чIахIиязде, бахиналъулги. Хасго цIикIараб хIинкъи буго сахлъуларел унтаби ругел ва черх загIиплъарал гадамазул сахлъиялъе. Хал гъабе, Италиядаги Испаниядаги бугеб хIалалъухъ: щибаб къойил гъенив холев вуго микънусгоялдасаги цIикIун чи. Жакъа РФялъул президентас гIобитIараб дандеIиялда бицана улкаялда гъарулел ругел тадбиразул хIасилалда дагълъулеб бугин гадамал унтиялъул хIужаби.

Баркала буго, рокъор чIаян абураулухъ гIенеккарал чагIазе.

Гъанже бицинин гъеб малъи гадахъ босуларезул рахъалъ гъаризе ругел тадбиразул хIакъалъулъ. Жалго жидецаго цIуниялъул низамалда хадуб халкколеб буго. Гъеб низам хвезабулел гадамазул рахъалъ чIезабун буго административияб жавабчилъи. Пуланав чIяс рокъор чIеялъул низамалъул гIалабал хвезариялдалъун цониги чи унтани яги унтиялъул хIасилалда хвани, гъев чIясе гъабизе буго уголовнияб тамихI.

Амма буго цогидаб тайпаялъул жавабчилъиги - пуланав чи (гIага-божарав, гъудул-гъалмагъ) дур тасамалIгиялдалъун хванин абураб асар рекIель даимго хутIи. Дагъистаналда вуго 65-ялдаса цIикIун сон барав 250 азаргоIанасев чи.

Гъарула нужеда, дица адаб-хIурмат гъабулел дагъистаниял, кумек гъабе гIантал ишаздаса гIолохъанаб гIел цIунизе.

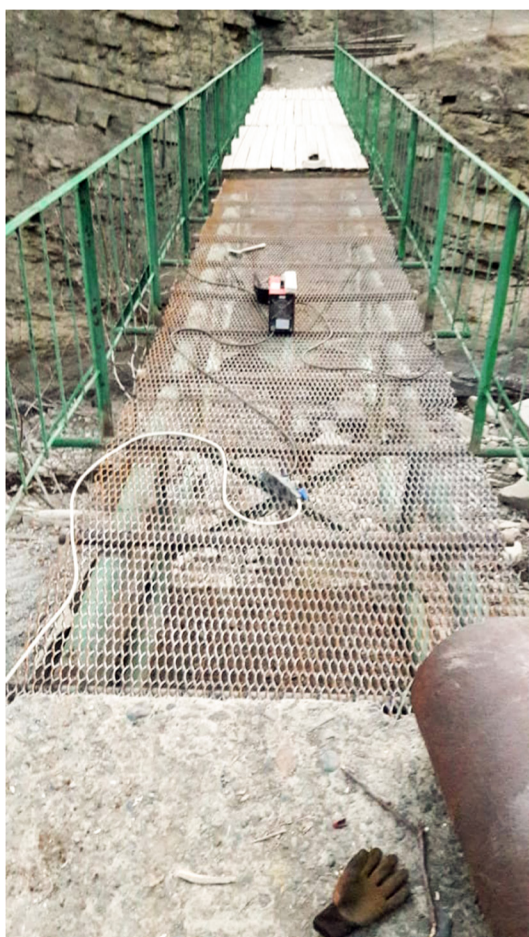
ХIурматиял дагъистаниял! Ниль цадахъ рекъон хIалтIани, гъеб хIинкъи гIагараб заманалда жаниб гIагIинабун бажарула!

ХIурматиял дагъистаниял!
Коронавирусалъул инфекциял унтулезул къадар къойидаса къойиде цIикIунеб буго. Щай гъедин кколеб бугеб?

Щибаб къойил рокъове гIад вуссуна кIиазаргоIанасев дагъистаниял, гъезда гъоркъор руго къватIисел улкабаздаса гIадруссул рачIунелги. Хасал идарабаз гъезда лъазабулел буго 14 къоялъ рокъоса къватIире рахъунгеян абун.

ГIад руссулел руго Россиялъул цогидал, ай коронавирисалъул унтарал гадамал загъирлъарал, регионаздасаги дагъистаниял. Рес буго коронавирисалъул инфекция чорхоль бугел гъезда гъоркъорги рукIине.

ЖамагIат разияб хIалтIи

Ахираб заманалда щибаб къойил гIадин бихъула Агъвали росдал къватIазда кколел «ци-циал лъугъа-бахъинал». Гъаниб лъел рахъ къачIан, доба канализациялъе маршцаби хисун, цоги рахъалда къватIазда бетон тIун - гъабулесе хIалтIи кибго ва кидаго камуларо. Гъеб камуларезул кьерул руго росдал администрациялъул хIалтIухъаби бетIералда Загъид Загъидовгун. ХIалтIул лъугIи букIунарелъул, камуларо гъеб росдал администрациялъулги.

Лъаларо, нухалгун рахъал къачIан лъугIунищали, гъанже гъезул ирга швана къоязде. Гъедин, дагъал цере къояз къачIан рагIалде бахъана Маштихи авалалдаса Жанжи колоде унеб лъелаб къо. Къого метр халалъи ва кIинго метралде гIунтIун гIеблби бугеб къода къабураб хъарщи турун, гIадамазе ва боцуе хъадизе хIинкъи цIикIараблъун букIана. Гадамазул гIарзги жиндирго хIалтIул планги хIисабалде босун, Загъидил къокъа гIадельяна къо къачIазе. ГъазимухIамад, Шамил ва ХIамзат Шамиловас, гIагъир МуртазагIалиевас ва МухIамад гIагъировас хъарщи маххалда хисун, маххул перилабиги лъун, къачIана къо.

ХIалтIухъабазул бригадир ХIамзат Шамиловасе хасиятаб буго гIаде босараб хIалтIи гIадамал разилъулелухъ гъабизе. Гемераз абулеб рагIана гъез кIиабизеги гIадруссул гъабизе хIалтIи толарин. Дидаго гъединоб къиматалъул тIокIлъи бихъула, лъаларо цогидазе гъеб кин букIунебали. Гъабулел хIалтIул хIасил лъикIаб букIиналъ, рекIее асарги лъикIаб букIуна.

Нухалги, къоялги, рахъалгун мухъалги къачIай ккола жамгIияталъе хIажатаб, исламалъе бецIараб, халкъалъе ракI-ракIалулаб баркала кколеб, Аллагъасул кири цIикIараб хIалтIи.

Боци гIалахалда къотIулезеги, Жанжи колода ах-хур бугезеги чара гъенIого хIажатаб къо къачIаразе кIудияб баркала загъир гъабулел буго жамагIаталъ.

Эльмира ГIабдулхIалимова

БахIарзазул парк

Къо анагIана рикIкIалулеб буго нильедасан 1945 соналъул 9 маялъул къо. Бадиб рохалилги рухIалил бакIлъиялъулги магIу хулараб, гитлерил фашизмалда гIад кIудияб Бергъенлъи босараб байрамалъул къо. Гучаб СССР бихъана, Россиялдаги гIемер хутIичIо рагъул ветераналги, тылалъул захIматчагIиги. Пахъаздасан, интернет-телевидениялдасан лъараб баян гурони, къанагIатги гъечIо рагъул заманалъул лъималцин нильеда жидерго ракIалдешвель ричине. Гъединал ракIалдешвель, биценал ругебIан мехалъ, на-слабазул ракIазулъ хутIула халкъ, гъельул къвакIи, къохIехъей. Аллагъас биччаге абе рагъ, гъельул согIлъиги къогIлъиги. Къокъабго заманалъе букIаниги, нильедаги, кIудияб Бергъенлъиялъул ирсил-лазда, хъинтIана балагъаб 1999 соналъул августалъул къоял.

Гъеб кинабго такрарлъичIого букIине хIажалъула дол биценалдги, ракIалдешвельиги, ракIалдешвелье гъарулел тадбиралги. Гъединал тадбиразул цояблъун ккола гъал къояз Болъихъ районалъул АнсалтIа росдада гIагарлъухъ, «ЦIорораб ищ» абураб бакIалда, Бергъенлъиялъ 75 сон гIубай ракIалдешвелье гъутIби чIей.

Совет Союзалъул БахIарзал, нильер ракъочев Къади Абакаровасул, КIаратIаса МухIамадзагъид ГIабдулманаповасул, Александр Невскийасул ва БагIараб ЦIва орденалъул кавалер РичIагъанихъа капитан МухIамад ХIайбулаевасул, БагIараб ЦIва орденалъул кавалер Гъагъальа Гусман Аслуевасул, РецIалъул гIаламат орденалъул кавалер, АнсалтIаса МухIамад ХIамзатовасул, Ленинградлъул блокадаялъул гIахъалчи ГIабдулмутIалиб РажабхIажиевасул ва цогидаги рагъул гIахъалчагIазул цIарулал пихъил ва гIисинпихъил гъутIби чIана Дагъистаналъул гIабигIиял сурсагазул министерствоялъул экологияб хъаравуллъиялъул отделалъул хIалтIухъан Лабазан МухIамадовас.

Инсан чIаго вукIуна халкъалъул ракIазулъ гъев вугебIан мехалъ. «ЦIорораб ищ» ккола цохIо бальхъадерил гуребги, гъалбадерилги хIухъбахъизе унеб бакI. Ина сонал, гIела гъениб ах. Божула гъенисан пихъ кваналаго, хадусел наслабаз бахIарчиял умумузул хвел гъечIел цIаралдаги бицадулъ хутIараб тарихгун гъунарги даимго кIочон теларин. БахIарчиял умумузул хвел гъечIел гъунар ракIалде швелье чIагоял памятникал нахъе толел кIудияб Бергъенлъиялъул ирсиллазеги баркала.

Хадижат Залимханова

